

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(110)

10. posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej
w dniu 31 stycznia 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (cd.) (druk senacki nr 42, druki sejmowe nr 65, 120).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Stanisław Jurcewicz)

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Witam państwa bardzo serdecznie.

Rozpoczynamy obrady Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

W dniu dzisiejszym będziemy kontynuowali prace nad rozpatrzeniem ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw.

Witam pana Piotra Stachańczyka, podsekretarza stanu w MSWiA, witam także przedstawicieli urzędu do spraw uchodźców, a także pana Ernesta Zienkiewicza, który reprezentuje Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców. Witam panie i panów senatorów.

Kontynuujemy prace nad rozpatrzeniem ustawy. Jak pamiętamy, na poprzednim posiedzeniu komisji omawialiśmy tę sprawę i wspólnie uzgodniliśmy poprawki.

Proszę Biuro Legislacyjne o przedstawienie poprawek.

Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Ja przedstawię dziewięć poprawek, które zostały uzgodnione ze stroną rządową.

Pierwsza poprawka ma charakter porządkowy i polega na ujednoczeniu terminologii ustawy.

Druga poprawka, zawarta w moich uwagach, ma na celu usunięcie sprzeczności pomiędzy art. 19 ust. 3 a art. 17 ust. 2, który dopuszcza działania cudzoziemca, a więc celowe wytworzenie okoliczności, które mogą skutkować uzyskaniem statusu uchodźcy, po opuszczeniu kraju pochodzenia. Ponieważ celem przepisu ust. 3 w art. 19 jest ograniczenie nadużycia działania w celu uzyskania statusu, ja proponuję, żeby wyrażnie i precyzyjnie określić, że chodzi o sytuację po ostatniej odmowie nadania statusu uchodźcy i że tylko i wyłącznie w takich sytuacjach, gdy cudzoziemiec podejmuje działania tylko w celu uzyskania statusu uchodźcy. Jednocześnie ten przepis nie może ograniczyć w ogóle swobody działania uchodźcy, który na przykład podejmuje kontynuowaną i dopuszczoną przez art. 17 ust. 2 działalność opozycyjną.

Uwaga trzecia. Proponuję tu, żeby przy podżeganiu do przestępstw i współudziale w przestępstwach określonych w art. 19 ust. 2 również wymagane było jedynie uprawdopodobnienie popełnienia tych przestępstw, a nie definitywne stwierdzenie, na przykład w postaci orzeczenia sądu. Bo jeżeli posługujemy się określeniem, że cudzoziemiec podzegał, no to już wymagamy pewnego zakońzonego procesu udowodnienia właśnie tego podżegania, a jednocześnie nie wymagamy tego w wypadku tych przestępstw, do których on podzegał, ponieważ w wypadku tych przestępstw kryminalnych wymagamy jedynie ich uprawdopodobnienia w postaci zastosowania takiej formuły: „wobec których istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że” popełnili określone przestępstwo. I to jest tylko pewne ujednoczenie terminologii dwóch przepisów ustawy.

Kolejna, czwarta uwaga polega na dodaniu wyrazów „kraj pochodzenia”. To jest tak naprawdę doprecyzowanie, żeby było jasne, że tylko ponowne i dobrowolne przyjęcie obywatelstwa kraju pochodzenia skutkuje utratą statusu uchodźcy.

Piąta uwaga dotyczy odesłania do właściwego formularza wydanego na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2. Chodzi o to, żeby nie powoływać się na treści, które są zawarte w tymczasowym zaświadczeniu tożsamości, aby nie tworzyć wrażenia, że w ustawie jest mowa o innym formularzu niż o tym, który zostanie wydany na podstawie rozporządzenia.

Uwaga szósta polega na jednolitym zastosowaniu pojęć „cudzoziemiec” i „wnioskodawca”. Otóż w stosunku do osób, które powiadomiły szefa urzędu o zamiarze dobrowolnego powrotu, mówimy o cudzoziemcy, a nie wnioskodawcy, ponieważ wnioskodawca jest to osoba, która uczestniczy w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy i jeżeli to postępowanie się zakończy decyzją odmowną, to ona nie jest już wnioskodawcą, ale jest po prostu cudzoziemcem przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i to tylko tenże cudzoziemiec występuje z zamiarem dobrowolnego powrotu. Te uwagi odnoszą się do przepisów dotyczących pomocy udzielanej cudzoziemcowi w zakresie dobrowolnego powrotu.

Uwaga siódma dotyczy sprzeczności pomiędzy danymi osobowymi, o których mowa w art. 80 ust. 2, a treścią tymczasowego zaświadczenia tożsamości. I ta propozycja ogranicza się do wpisywania danych zawartych w zaświadczeniu tożsamości. Ja bym prosił państwa senatorów... Na posiedzeniu Komisji Praw Człowieka i Praworządności na wniosek rządu uzupełniono treść tego przepisu o wyrazy „oraz jego płeć”. Dzięki temu do ewidencji ośrodka mieszkańców wpisywane będą dane osobowe cudzoziemca zawarte w zaświadczeniu tożsamości oraz jego płeć, która nie jest daną zawartą w zaświadczeniu tożsamości. To jest uwaga siódma.

Uwaga ósma dotyczy uzupełnienia o wyrazy „w ust. 1”, ponieważ art. 119 zawiera ustępy, i ta poprawka ma charakter porządkowy.

Poprawka dziewiąta dotyczy przepisu przejściowego i polega na uzupełnieniu odesłania. Uzasadniona jest ona tym, że pomoc w zakresie integracji przysługuje jedynie cudzoziemcom, którzy przebywają obecnie na podstawie decyzji o pobycie tolerowanym i których status zrównano ze statusem osób, którym udzielono ochrony uzupełniającej. I tylko tym osobom przysługuje pomoc w zakresie integracji.

To tyle tych uwag. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Dziękuję bardzo.

Teraz bardzo proszę pana Ernesta Zienkiewicza z Biura Wysokiego Komisarza o przedstawienie proponowanych poprawek. Następnie będę prosił pana podsekretarza stanu, żeby także odniósł się do przedstawionych uwag.

Proszę.

**Prawnik w Biurze Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych
do spraw Uchodźców Ernest Zienkiewicz:**

Panie Przewodniczący! Wysoko Komisjo!

Dziękuję za możliwość przedstawienia poprawek Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców.

Poprawka pierwsza odnosi się do propozycji skreślenia w art. 13 ust. 4 pkt 1 wyrazu „zbrojnego” po słowie „konfliktu”. Ma to na celu dostosowanie zapisu art. 13 do treści proponowanej w unijnej dyrektywie kwalifikacyjnej. Chodzi tu o zapewnienie zgodności prawa unijnego i prawa wewnętrznego Polski.

Poprawka druga odnosi się do propozycji uzupełnienia treści art. 34 ust. 1 pkt 1 o dodatkowe okoliczności odnoszące się do tak zwanej ochrony uzupełniającej poprzez dopisanie słów, które charakteryzują tę formę ochrony, czyli słów „ryzyka doznania poważnej krzywdy”. Chodzi tutaj o to, aby zapewnić spójność postępowania o nadanie statusu uchodźcy, w ramach którego osoba ta może występować bądź to o nadanie statusu uchodźcy, bądź też bezpośrednio o udzielenie innej formy ochrony międzynarodowej, jaką jest ochrona uzupełniająca. Pominięcie słów odnoszących się do ochrony uzupełniającej mogłoby skutkować tym, że osoba, która wystąpiłaby o tę formę ochrony, traktowana byłaby jako osoba wręcz niepożądana, a jej wniosek byłby oczywiście bezzasadny. Zatem chodzi tutaj o zapewnienie pewnej spójności w ramach obowiązujących przepisów dotyczących udzielania ochrony międzynarodowej.

Poprawka trzecia odnosi się do propozycji UNHCR, którą jest uwzględnienie szczególnej sytuacji małoletnich bez opieki. Wydaje się słuszne zapewnienie osobom małoletnim przebywającym bez opieki bądź opiekuna prawnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szczególnych gwarancji w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy. Taką gwarancją jest między innymi przeprowadzenie wywiadu statusowego. Stąd też proponujemy, by nawet w przypadku, gdy mamy do czynienia z procedurą przyspieszoną, uznawać, że taka małoletnia osoba zasługuje na szczególną ochronę, jaką jest właśnie w tym przypadku zagwarantowanie tegoż wywiadu statusowego. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę teraz stronę rządową o przedstawienie swojego stanowiska w sprawie zaproponowanych poprawek.

Proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Stachańczyk:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

W imieniu rządu chcę wystąpić do Wysokiej Komisji o przyjęcie zarówno poprawek zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne, jak i poprawek zgłoszonych przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ do spraw Uchodźców. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze wpłynęła poprawka proponowana przez stronę rządową. Jeżeli jest to możliwe, proszę Biuro Legislacyjne o odniesienie się do niej.

Jeszcze pan minister chciałby omówić tę poprawkę?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Piotr Stachańczyk: Krótko.)

To bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Stachańczyk:**

Panie Przewodniczący! Wysoko Komisjo!

Z uwagi na to, że jest to już ostatnia możliwość, kiedy można dokonać jakichkolwiek zmian w projekcie, wykonaliśmy jeszcze wczoraj i przedwczoraj dokładną analizę projektu ustawy i w toku tych prac okazało się, że niestety w ustawie jest pewna luka. W proponowanym art. 33 znajduje się ust. 4, który mówi generalnie, że jeżeli cudzoziemiec złoży kolejny wniosek o nadanie statusu uchodźcy, a pierwszy był rozpatrzony negatywnie, to te kolejne wnioski nie skutkują niemożliwością wydalenia cudzoziemca z terytorium RP. To jest słuszne rozstrzygnięcie, ponieważ inaczej wydalenie niektórych cudzoziemców praktycznie było niemożliwe. Jednakże ten przepis zawiera również zapis, iż w szczególnych przypadkach szef urzędu do spraw cudzoziemców może wstrzymać wykonanie decyzji o wydaleniu, jeżeli przemawia za tym interes cudzoziemca i nie jest to sprzeczne z interesem społecznym, a złożenie wniosku nie stanowi nadużycia postępowania o nadanie statusu uchodźcy. W toku prac stwierdzono, iż po pierwsze, ten zapis o nadużyciu postępowania o nadanie statusu uchodźcy jest za szeroki i powinien być zawężony do stwierdzenia, że złożenie kolejnego wniosku nie nastąpiło w celu opóźnienia wydania decyzji o wydaleniu lub opóźnienia albo zakłócenia wykonania takiej decyzji, a po drugie, że w przepisie tym nie ma żadnej procedury, według której należałoby taki wniosek cudzoziemca o wstrzymanie wydalenia rozpatrywać. W związku z tym po wejściu w życie ustawy albo stosowano by wyłącznie przepisy k.p.a., co powodowałoby, że to postępowanie byłoby bardzo długie i prawdopodobnie mogłoby się kończyć później niż samo postępowanie o nadanie statusu, co byłoby sprzeczne z ideą tego przepisu, albo w ogóle nie można by go wykonywać z uwagi na brak procedur. Stąd wynika dzisiaj przedłożona przez nas poprawka.

Składa się ona z dwóch punktów, to znaczy ze zmian w art. 33 i w art. 89p ust. 1, z tym że ta druga zmiana jest tylko konsekwencją tego, co jest zawarte w pierwszej, czyli nie ma żadnej samodzielnej racji bytu, jest tylko uzupełnieniem prawnym zmiany znajdującej się w pkt 1. Bylibyśmy bardzo wdzięczni za przejęcie tej poprawki przez któregoś z panów senatorów lub przez komisję i ewentualne zgłoszenie jej, bo naszym zdaniem będzie ona zarówno dobrze służyła zainteresowanym cudzoziemcom, jak i ułatwi pracę urzędu zajmującego się tą problematyką.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Dziękuję.

Wydaje się, że poprawka doprecyzowuje i lepiej definiuje to określenie nadużycia postępowania w celu nadania statusu uchodźcy i oczywiście dodanie procedury, o której mówił pan minister, jest jak najbardziej potrzebne i słuszne, ale nie jestem w stanie szczegółowo tego przeanalizować. Jeżeli państwo senatorowie zechcą ją przyjąć w takiej wersji, to bardzo proszę. Prosiłbym, żeby potem ewentualnie na wspólnym posiedzeniu komisji samorządu i komisji praw człowieka skorygować te zapisy. Ale oczywiście przyjęcie jej w tej wersji wydaje się jak najbardziej słuszne.

Ja mam jeszcze jedną prośbę do państwa senatorów. Otóż w ostatnim momencie jeszcze zauważyłem błąd w art. 10 ustawy zmieniającej ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W definicji bezrobotnego posłużono się starą terminologią, jeszcze sprzed zmiany z sierpnia zeszłego roku, określającą system wieczorowy, zaoczny lub eksternistyczny. Ja proponuję, żeby w art. 10 w pkt 2 te wyrazy „w systemie wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym” zastąpić wyrazami, które zostały przyjęte w ustawie o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia, czyli wyrazami „gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych”. Jest taka definicja i ta definicja uwzględniałaby ostatnią zmianę ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Byłaby to kolejna poprawka, zgłoszona w takim trybie...

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana ministra o odniesienie się do tej ostatniej propozycji, którą przedstawiło Biuro Legislacyjne.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Stachańczyk:**

Cóż, ja tylko mogę jako przedstawiciel rządu uderzyć się w piersi, gdyż ten projekt był przygotowywany wcześniej niż w sierpniu, bo jeszcze na początku zeszłego roku. Rzeczywiście w toku dalszych prac dwóch kolejnych rządów nie zwrócono uwagi na zmianę ustawy, o której pan przed chwilą mówił, i to jest ewidentny błąd, słusznie przez pana legislatora wychwycony, więc oczywiście poprawkę popieramy.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w sprawie poprawek do ustawy? Proszę bardzo.

Skoro nie ma chętnych, to wnoszę o przyjęcie przedstawionych poprawek. Przypomnę, że tych poprawek mamy dziewięć plus trzy przedstawione przez biuro wysokiego komisarza – to jest dwanaście, plus poprawka rządu – to jest trzynaście, i plus ostatnia poprawka zaproponowana przez Biuro Legislacyjne – proszę ją sformułować przed momentem głosowania. Zatem razem tych poprawek jest czternaście. Wnoszę o przyjęcie tych poprawek.

Pytam jeszcze panów senatorów: czy powtórzyć wszystkie poprawki? Nie ma potrzeby. Mają państwo teksty, a ostatnia poprawka zostanie sformułowana i przedstawiona.

Zatem przystępujemy do głosowania nad poszczególnymi poprawkami.

(*Głos z sali*: Blokiem.)

(*Głos z sali*: Mam wnioski o przegłosowanie łącznie...)

Sprawnie przeprowadzimy głosowanie nad każdą poprawką pojedynczo. Rozpoczynamy od poprawek, które przedstawiło Biuro Legislacyjne.

Poprawka pierwsza. W art. 1 w pkt 7, w art. 14: a) w ust. 2 wyraz „szczególna” zastępuje się wyrazem „określona”; b) w ust. 3 wyraz „szczególnej” zastępuje się wyrazem „określonej”.

Kto z państwa senatorów jest za? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo.

Nie ma głosów przeciwnych ani nikt nie wstrzymał się od głosu.

Przystępujemy do głosowania nad drugą poprawką: w art. 1 w pkt 7, w art. 19 w ust. 3 wyrazy „po opuszczeniu terytorium kraju pochodzenia” zastępuje się wyrazami „po ostatniej odmowie nadania statusu uchodźcy”.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję.

Nie ma głosów przeciwnych ani nikt nie wstrzymał się od głosu.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią: w art. 1 w pkt 7, w art. 19 w ust. 2 oraz w art. 20 w ust. 2 wyrazy „cudzoziemcowi, który” zastępuje się wyrazami „cudzoziemcowi, wobec którego istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że”.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

(*Głos z sali*: Nie musi pan czytać poprawek, Panie Senatorze, wszyscy mają tekst.)

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czwartą.

Kto z państwa jest za przyjęciem czwartej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piątą.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szóstą.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siódmą.

Kto z państwa...

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Przepraszam, Panie Przewodniczący. Jeszcze tylko słowo, jeżeli mogę. W tej poprawce dodatkowo na końcu będzie uzupełnienie o wyrazy „oraz jego płeć”.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

To ja odczytam poprawkę siódmą. W art. 1 w pkt 7, w art. 80 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Do ewidencji mieszkańców ośrodka wpisuje się dane osobowe cudzoziemca zawarte w zaświadczeniu tożsamości oraz jego płeć”.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką ósmą.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki ósmej? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiątą.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami przedstawionymi przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców.

Kto z państwa jest za przyjęciem pierwszej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą przedstawioną przez biuro wysokiego komisarza.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki trzeciej przedstawionej przez biuro wysokiego komisarza? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami przedstawionymi przez stronę rządową w dniu dzisiejszym, a dotyczą one art. 33 i są wyrażone w dwóch punktach.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Teraz bardzo proszę o sformułowanie... Aha, przepraszam...

(*Głos z sali:* To jest art. 89.)

(*Głos z sali:* To jest konsekwencja.)

To jest konsekwencja. W takim razie zapytuję jeszcze Biuro Legislacyjne, bo przyjąłem...

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Należy przegłosować je łącznie.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

To bardzo proszę o reasumpcję. Przegłosujemy łącznie poprawki przedstawione w dniu dzisiejszym przez stronę rządową w pktach 1 i 2.

Kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Jednogłośnie za.

Dziękuję państwu i przepraszam.

Przystępujemy teraz do poprawki, która została zgłoszona jako ostatnia.

Bardzo proszę o jej sformułowanie i odczytanie.

Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu

Adam Niemczewski:

W art. 10 w pktcie 2 wyrazy „w systemie wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym” zastępuje się wyrazami „gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych”.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Proszę, senator Niewiarowski chciał zabrać...

(*Senator Ireneusz Niewiarowski: Nie, nie...*)

Zgłaszam tę poprawkę dotyczącą art. 10 w formie, w jakiej przedstawiło Biuro Legislacyjne.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę podnieść rękę. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Teraz przystępujemy do głosowania nad całością ustawy z przyjętymi poprawkami.

Kto z państwa jest za przyjęciem całości ustawy z przyjętymi poprawkami? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Bardzo proszę, aby sprawozdawcą tej ustawy na posiedzeniu plenarnym Senatu był pan senator Sadowski, który pracuje w komisji europejskiej. Bardzo proszę pana senatora...

(*Senator Sławomir Sadowski: Ja nie pracuję w komisji europejskiej.*)

A tutaj mam tak napisane.

(*Senator Sławomir Sadowski: To pomyłka.*)

Panie Senatorze, przepraszam, tak mam napisane. Czy mogę pana senatora...

(*Głos z sali: To komisji spraw etyki i...*)

A, etyki, to ja zinterpretowałem ją jako europejską. Przepraszam.

(*Senator Sławomir Sadowski: Ale nie jestem również w komisji etyki, więc ja nie wiem...*) (*Wesołość na sali*)

(*Głos z sali: Komisja...*)

(*Senator Sławomir Sadowski: Obdarzono mnie wszelkimi możliwymi komisjami.*)

(*Głos z sali: Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.*)

(*Głos z sali: O, to pasuje.*)

Panie Senatorze, to moja pomyłka była zasadna. Żartuję oczywiście.

Bardzo proszę pana senatora o przyjęcie funkcji senatora sprawozdawcy.

Dziękuję serdecznie. Senatorem sprawozdawcą będzie pan senator Sławomir Sadowski.

Zamykam posiedzenie w dniu dzisiejszym...
(*Senator Janusz Sepioł: Przepraszam, ale...*)
Czy są jeszcze jakieś istotne sprawy?
Bardzo proszę, senator Sepioł.

Senator Janusz Sepioł:

Ja bym chciał skorzystać z obecności pana ministra i prosić o krótką informację, jaka jest skala problemu. To znaczy, ilu mamy w tej chwili cudzoziemców, którzy starają się o status uchodźcy? Jaka jest liczba odmów? Jak mniej więcej to wygląda statystycznie?

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Bardzo proszę o w miarę skrótową odpowiedź.
Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Stachańczyk:**

Szanowna Komisjo! Panie Senatorze!

W zeszłym roku według naszych danych w Polsce o status uchodźcy wystąpiło około dziesięciu tysięcy osób, dokładnie według statystyki dziesięć tysięcy czterdzieści osiem osób, z czego siedem tysięcy dwieście sześć wystąpiło po raz pierwszy, czyli przyjechało do Polski i zgłosiło wnioski, a pozostałe dwa tysiące osiemset to są osoby, które przebywały w ośrodkach, nie były zadowolone z decyzji wydanej im przez polskie władze i żeby zostać w tych ośrodkach, wystąpiły z kolejnymi wnioskami, więc to nie są nowi przybysze.

Zeszły rok należy ocenić jako szczególny, ponieważ nie da się ukryć, że informacja o wejściu Polski do strefy Schengen, połączona z niesłusznym przekonaniem zainteresowanych, a są to przede wszystkim obywatele Federacji Rosyjskiej narodowości czeczeńskiej, iż władze polskie po 21 grudnia zamkną granice, spowodowała istotny napływ uchodźców, zwłaszcza w końcu listopada i w grudniu. Zdarzały się dni, kiedy ponad sto osób przekraczało naszą granicę, czego nigdy wcześniej... nigdy, to przesada, ale od paru lat tego typu sytuacji nie mieliśmy. Tak że zeszły rok był takim przerywnikiem w widocznej od kilku lat tendencji spadku liczby wniosków o nadanie statusu uchodźcy.

Jeśli chodzi o to, kto się stara o nadanie statusu uchodźcy, to tak jak mówiłem, z tych ponad siedmiu tysięcy dwustu wniosków sześć tysięcy dwieście to są wnioski Czeczenów. Czyli łatwo zobaczyć, że mniej więcej 6/7 to są Czeczeni, reszta to są obywatele innych krajów, i to jest szeroka gama krajów świata.

Jeśli chodzi o wydane decyzje, to w zeszłym roku prezes urzędu działający jako organ pierwszej instancji wydał sto szesnaście decyzji pozytywnych w sprawie nadania statusu uchodźcy, w tym stu jeden Czeczenom, trzem obywatelom Federacji Rosyjskiej nie-Czeczenom, pięciu Irakijczykom, trzem Białorusinom, jednemu Ormianinowi, jednego Kameruńczykowi, jednemu Nigeryjczykowi i jednemu Somalijczykowi. Tak że widać wyraźnie, że znowu generalnie dominują Czeczeni.

Zgodę na pobyt tolerowany dostało dwa tysiące osiemset sześćdziesiąt sześć osób – to jest ta druga forma ochrony – w tym dwa tysiące siedmiuset pięćdziesięciu

dwóch Rosjan narodowości czeczeńskiej. I to jest generalnie podstawowa forma ochrony udzielana Czeczenom w Polsce. Można powiedzieć, że zdecydowana większość Czeczenów, którzy doczekają w Polsce końca postępowania i rzeczywiście wywodzą się z Czeczenii, bo trzeba zaznaczyć, że jest wiele osób, które podszywają się i wcale nie są z Czeczenii, tego typu formę ochrony dostaje.

Jeśli chodzi o sytuację obecną, no to obecnie mieliśmy tego typu problem, iż po wejściu Polski do strefy Schengen nastąpiły próby opuszczania naszego terytorium przede wszystkim przez Czeczenów udających się głównie do Austrii. Spowodowane to było tym, i jest zresztą taki trend, że Austria i Belgia to są kraje europejskie, w których procent pozytywnych decyzji dla Czeczenów jest zdecydowanie wyższy niż w jakimkolwiek innym kraju. Biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia nie tylko pierwszej, ale i drugiej instancji, a także sądu administracyjnego, liczba pozytywnych decyzji potrafi tam przekraczać 70%, podczas gdy w innych krajach to jest góra kilka procent. Po drugie, Austria słynie wśród Czeczenów, ale także innych uchodźców, z bardzo wysokich świadczeń socjalnych dla osób ubiegających się o nadanie statusu, a także z bardzo wysokiego poziomu świadczeń socjalnych dla osób, które otrzymają status uchodźcy, a ponieważ jest znacznie bliżej Polski niż Belgia i znacznie łatwiej przejechać przez terytorium Czeskiej Republiki niż przez całe terytorium Niemiec, gros zainteresowanych Czeczenów udawało się do Austrii.

Odbyły się dwa spotkania w takim czworokącie Polska – Czechy – Austria – Słowacja na temat przyjazdu, bo również duża grupa Czeczenów w tym samym okresie dostawała się do Austrii via Słowacja, przez Ukrainę, i na tych spotkaniach ustalono zasady współpracy, zasady działania na podstawie rozporządzenia dublińskiego, czyli przyjmowania przez kraje pierwszego wjazdu cudzoziemców, którzy wystąpili potem o status uchodźcy w innym kraju Unii, ustalono także zasady tranzytu zawracanych cudzoziemców, na przykład z Austrii do Polski. Wreszcie od początku stycznia, od końca grudnia służby graniczno-policyjne Polski, Czech i Austrii, wykonując kontrole nie graniczne, tylko kontrole okazjonalne na szlakach komunikacyjnych, zatrzymały i zawróciły wielu Czeczenów. To wszystko spowodowało, że wypływ Czeczenów z naszych ośrodków i liczba wyjazdów z Polski zmalały. Przypuszczamy, że teraz zmienią oni swoje postępowanie, będą oczekiwali na zakończenie postępowania w Polsce i, uzyskując w Polsce którąś z form ochrony, uzyskiwać będą także kartę pobytu, a posiadanie karty pobytu i ważnego paszportu rosyjskiego pozwoli im, na podstawie przepisów konwencji wykonawczej Schengen, na trzymiesięczny pobyt w całej strefie Schengen, więc po prostu przejdą z prób nielegalnego opuszczania naszego terytorium na zasady jak najbardziej legalnego i zgodnego z prawem należnego im wyjazdu.

Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:

Bardzo dziękuję za informacje.

Dziękuję gościom za przybycie.

Zamykam posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 29)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851